

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Ifølge adresseliste

Deres ref

Vår ref

Dato

26/2696-

22. juni 2026

Høring - Om ev. deltakelse i arbeidsmarkedstiltaket varig tilrettelagt arbeid etter fylte 67 år

Arbeids- og inkluderingsdepartementet sender med dette på høring utredning av behovet for og konsekvensene av å åpne for at deltakere i arbeidsmarkedstiltaket varig tilrettelagt arbeid (VTA) skal kunne fortsette i tiltaket etter fylte 67 år. Dette følger opp Stortingets anmodningsvedtak 85, 9. desember 2025.

I dag må VTA-deltakere som fyller 67 år slutte i tiltaket. Årsaken er at forskrift om arbeidsmarkedstiltak § 14-3 stiller som vilkår at VTA-deltakere mottar uføretrygd, samtidig som folketrygdloven § 12-4 sier at det er et vilkår for rett til uføretrygd at personen er mellom 18 og 67 år. Uføretrygdde som passerer 67 år, går over på alderspensjon.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har vurdert dagens aldersgrense opp mot diskrimineringsregelverket. Videre har departementet estimert hvor mange som kan komme til å fortsette i VTA etter fylte 67 år, hvis det åpnes for dette. Departementet har videre vurdert hva det ev. vil koste å kompensere for dette i offentlige budsjetter.

Departementet vil avvente tilbakemeldingene fra høringsrunden før det tas stilling til en ev. utvidelse av aldersgrensen for VTA.

Frist for å sende inn høringssvar er: fredag 30. oktober 2026.

Vi oppfordrer høringsinstansene til å videresende høringsbrevet til underliggende instanser eller andre relevante aktører.

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@aid.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
www.aid.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 457

Avdeling
Arbeidsmarkedsavdelingen

Saksbehandler
Thomas Såheim
22 24 47 24

Høringer er åpne, og alle kan sende innspill til oss. Vi ber om at høringssvar sendes inn digitalt ved å bruke skjemaet for høringssvar på regjeringen.no.

Les og svar på høringen her:

[Høring - Om ev. deltakelse i arbeidsmarkedstiltaket varig tilrettelagt arbeid etter fylte 67 år - regjeringen.no](#)

Med hilsen

Morten Søndergaard Henningsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Thomas Såheim
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg: 2

Høringsinstanser

- Alle departementene
- Akademikerne
- Arbeid & Inkludering i NHO
- Arbeids- og velferdsdirektoratet
- Arbeidsgiverforeningen Spekter
- Arbeidstilsynet
- Barne- ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir)
- Blå kors
- Fellesforbundet
- Ferd sosiale entreprenører
- Frelsesarmeen / Fretex
- Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO)
- Helt med
- Hovedorganisasjonen Virke
- iArbeid
- Ideelt nettverk
- Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
- Kirkens bymisjon
- KREM - Kreativt og mangfoldig arbeidsliv
- KS
- Landsorganisasjonen i Norge (LO)
- Mental helse
- NAKU (Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemming)
- Norges blindeforbund
- Norges døveforbund

- Norges Røde Kors
- Norsk forbund for utviklingshemmede
- Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)
- Rådet for psykisk helse
- Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO)
- Sametinget
- Samfunnsbedriftene
- Stiftelsen SOR
- Unge funksjonshemmede
- UNIO
- Velferdsalliansen
- Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

Høringsnotat

Om ev. deltakelse i arbeidsmarkedstiltaket varig tilrettelagt
arbeid etter fylte 67 år

19.06 2026

Høringsfrist: 30.10.2026

Innhold

1	Innledning	3
2	Bakgrunn	3
3	Gjeldende rett	3
4	Behovet for å endre bestemmelsen om personkrets i VTA	5
4.1	Aldersmessig fordeling av VTA-deltakerne i dag	5
4.2	Likestillings- og diskrimineringsrettslige konsekvenser av innretningen av VTA-regelverket	7
5	Økonomiske og administrative konsekvenser	9
5.1	Andre konsekvenser	11
6	Departementets vurderinger	11
7	Utkast til forskriftsendring	12

1 Innledning

Arbeids- og inkluderingsdepartementet sender med dette på høring notat som drøfter behovet for og konsekvensene av å utvide personkretsen for å delta i varig tilrettelagt arbeid (VTA), slik at deltakere som har fylt 67 år, skal kunne fortsette i tiltaket i kombinasjon med alderspensjon. Regelverket er i dag innrettet slik at deltakerne må slutte i tiltaket når de går over fra uføretrygd til alderspensjon når de fyller 67 år.

VTA er et arbeidsmarkedstiltak rettet mot personer som mottar eller i nær framtid ventes å få innvilget uføretrygd, og som har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. Tiltaket kan både arrangeres i forhåndsgodkjente virksomheter (VTA-F) og som enkeltplasser i ordinære virksomheter (VTA-O).

Departementet har foreløpig ikke tatt stilling til om personkretsen for VTA skal endres, og vil vurdere dette bl.a. i lys av merknadene fra høringsrunden.

2 Bakgrunn

Stortinget vedtok 9. desember 2025 anmodningsvedtak 85 om å utrede behovet for og konsekvensene av å åpne for at deltakere i VTA skal kunne jobbe ut over 67 år. Vedtaket lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede behovet for og konsekvensene av å la deltakere på varig tilrettelagt arbeid (VTA) jobbe ut over 67 år og komme tilbake på egnet måte»

Departementet legger til grunn at Stortingets anmodning gjelder behovet for ev. endringer i forskrift av 11. desember 2015 nr. 1598 om arbeidsmarkedstiltak (tiltaksforskriften), ikke folketrygdlovens regulering av vilkårene for uføretrygd.

Departementet legger videre til grunn at Stortinget ønsker utredet om personer som allerede er VTA-deltakere og fyller 67 år, skal kunne få fortsette i tiltaket. Departementet har ikke utredet om uføre skal kunne få tilbud om å starte i VTA etter at de har fylt 67 år.

3 Gjeldende rett

Både arbeidsmiljøloven, lov om folketrygd (regulering av uføretrygden) og forskrift om arbeidsmarkedstiltak (tiltaksforskriften) vil være relevante for VTA-deltakernes ansettelsesforhold.

- Forskrift om arbeidsmarkedstiltak setter vilkår for å delta i VTA. Tiltaksforskriften regulerer bl.a. rammene for at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne gi oppfølging og økonomisk tilskudd til tiltaksarrangør (arbeidsgiver).
- Folketrygdloven er relevant idet den regulerer vilkårene for å motta uføretrygd, som igjen er et vilkår for å delta i VTA.
- Arbeidsmiljøloven regulerer blant annet oppsigelsesvernet for arbeidstakere, inkludert deltakere i VTA. I denne sammenheng vil § 15-13a om opphør av arbeidsforhold

grunnet alder være relevant. Arbeids- og velferdsetaten vil ikke være part i ansettelsesforholdet.

Nærmere om vilkårene for VTA i tiltaksforskriften kapittel 14

Formålet med varig tilrettelagt arbeid er å gi tiltaksdeltakeren arbeid som bidrar til å utvikle ressurser hos tiltaksdeltakeren gjennom kvalifisering og tilrettelagte arbeidsoppgaver, tiltaksforskriften jf. § 14-1.

Personkretsen for varig tilrettelagt arbeid er regulert i tiltaksforskriften § 14-3. Bestemmelsen lyder:

«Tiltaket er rettet mot personer som mottar eller i nær fremtid ventes å få innvilget uføretrygd etter folketrygdloven (departementets utheving), og som har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. Andre arbeidsmarkedstiltak skal være vurdert og funnet å være uaktuelle.»

VTA-deltakelse er altså knyttet opp mot retten til uføretrygd. Uføretrygd innvilges med hjemmel i folketrygdloven og opphører automatisk ved fylte 67 år, da uføretrygden erstattes med alderspensjon, jf. folketrygdloven § 12-4 første ledd. At tiltaket er rettet mot personer som mottar uføretrygd, innebærer at Arbeids- og velferdsetaten ikke har hjemmel til å betale tilskudd til tiltaksarrangøren fra deltakeren fyller 67 år.

I pensjonsforliket var det enighet om gradvis økning av pensjonsalder i takt med forventet levealder. Forliket innebærer at den øvre aldersgrensen for uføretrygd, gradvis og på sikt skal økes.

Deltakere i VTA skal i henhold til tiltaksforskriften § 14-7 første ledd være fast ansatt i virksomheten, og skal anses som arbeidstakere i henhold til arbeidsmiljøloven og statsansatteloven og omfattes av reglene som følger av disse, jf. tiltaksforskriften § 1-7. Tiltaksforskriften regulerer Arbeids- og velferdsetatens adgang til å gi tilskudd til tiltaksarrangøren og til å følge opp VTA-deltakeren. Arbeids- og velferdsetaten er ikke part i ansettelsesforholdet, som er et forhold mellom arbeidsgiveren/tiltaksarrangøren og tiltaksdeltakeren.

VTA-deltakere mottar uføretrygd som ytelse til livsopphold. Forskriften oppstiller ikke krav til at det skal utbetales lønn til tiltaksdeltakeren, men det kan avtales at det skal utbetales en lønn, jf. § 14-7 annet ledd. VTA-overenskomsten (Fellesforbundet–ASVL) og Standardoverenskomsten m/ Bilag 14 (HK–NHO) har bestemmelser om lønn i forbindelse med VTA. I tillegg gir mange andre arbeidsgivere VTA-deltakere tilpasset lønn uten å være bundet av avtalene. Departementet anser seg ikke som part i saken når det gjelder lønn, og legger til grunn at lønn er et forhold mellom partene i arbeidslivet.

Tiltaket er ikke tidsbegrenset, men det skal likevel jevnlig vurderes om det kan være aktuelt med overføring til andre arbeidsmarkedstiltak, utdanning eller formidling til ordinært arbeid, jf. § 14-4. Tiltaksdeltakere som ikke lenger fyller vilkårene for deltakelse i arbeidsmarkedstiltak som følger av tiltaksforskriften, kan tas ut av tiltaket, jf. § 1-3 femte ledd.

Arbeidsmiljølovens regulering av opphør av arbeidsforhold grunnet alder

I arbeidsmiljølovens (lov 17. juni 2005 nr. 62) bestemmelser om opphør av arbeidsforhold grunnet alder (arbeidsmiljøloven § 15-13 a) er den generelle regelen at arbeidsforholdet kan bringes til opphør når arbeidstaker fyller 72 år.

Arbeidsmiljøloven § 15-13a annet ledd åpner for å sette en lavere aldersgrense der det er nødvendig av hensyn til helse eller sikkerhet. Vilkåret «nødvendig av hensyn til helse» vil kunne omfatte stilling eller yrke som medfører uvanlig fysisk eller psykisk belastning for arbeidstakerne slik at de normalt ikke makter å skjøtte arbeidet forsvarlig til fylte 72 år, jf. prop. nr. 48 L (2014–2015) s. 86. Den lavere aldersgrensen skal være saklig begrunnet og ikke uforholdsmessig inngripende.

4 Behovet for å endre bestemmelsen om personkrets i VTA

Stortinget har bedt regjeringen vurdere behovet for å la personer som er i VTA jobbe ut over 67 år. For den enkelte vil behovet for å fortsette i VTA være avhengig av flere faktorer, som helsetilstand, tilknytning til arbeidsplassen, tilgjengeligheten av alternative former for aktivisering osv. Dette er forhold som ikke kan tallfestes og hvor det ikke foreligger systematisk informasjon.

Departementet har derfor tolket en utredning av behovet som følger:

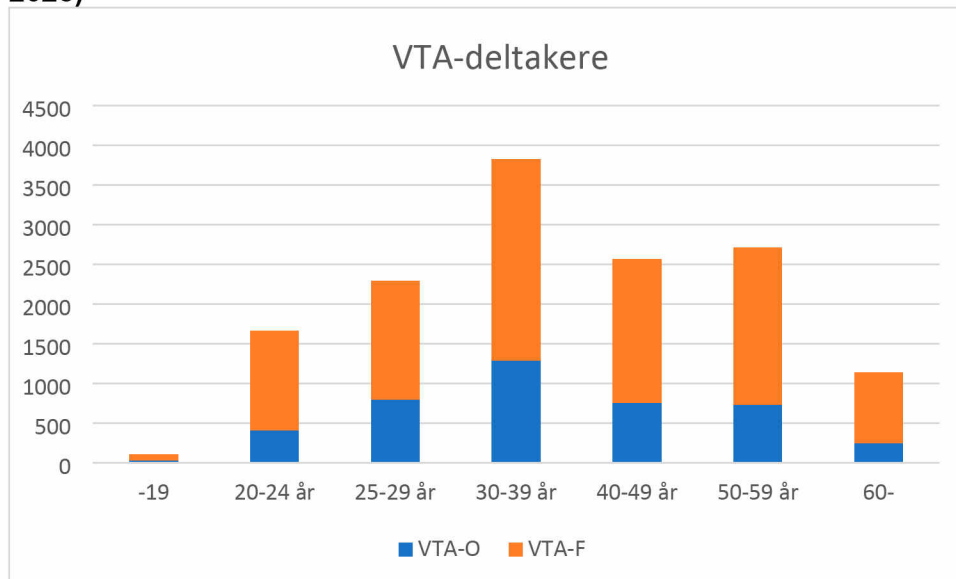
- For det første er det estimert hvor mange personer som kan være aktuelle for å fortsette i VTA etter fylte 67 år.
- For det andre er det vurdert om det foreligger likestillings- og diskrimineringsrettslige grunner som gjør det juridisk påkrevet å åpne for at VTA-deltakere skal kunne fortsette i tiltaket etter at de har fylt 67 år.

4.1 Aldersmessig fordeling av VTA-deltakerne i dag

Det er få som er i aldersgruppen 60–67 år når de starter i varig tilrettelagt arbeid. I 2025 gjaldt dette 45 personer i VTA i ordinær virksomhet og 67 personer i VTA i forhåndsgodkjent virksomhet. Til sammenlikning var det i alt 1008 som startet i VTA-O og 1387 som startet i VTA-F, dette året. Det er likevel en tendens til at antall nyrekruttede som befinner seg i dette aldersintervallet har økt over tid.

Aldersfordelingen til deltakerne viser ellers stor spredning med en konsentrasjon i aldersgruppen 30–39 år. Dette er framstilt i figur 1 under. Ved utgangen av 2025 var det 1 133 deltakere i gruppen 60 år og over (se figur 1).

Figur 1: Aldersmessig spredning av deltakere i varig tilrettelagt arbeid (desember 2025)

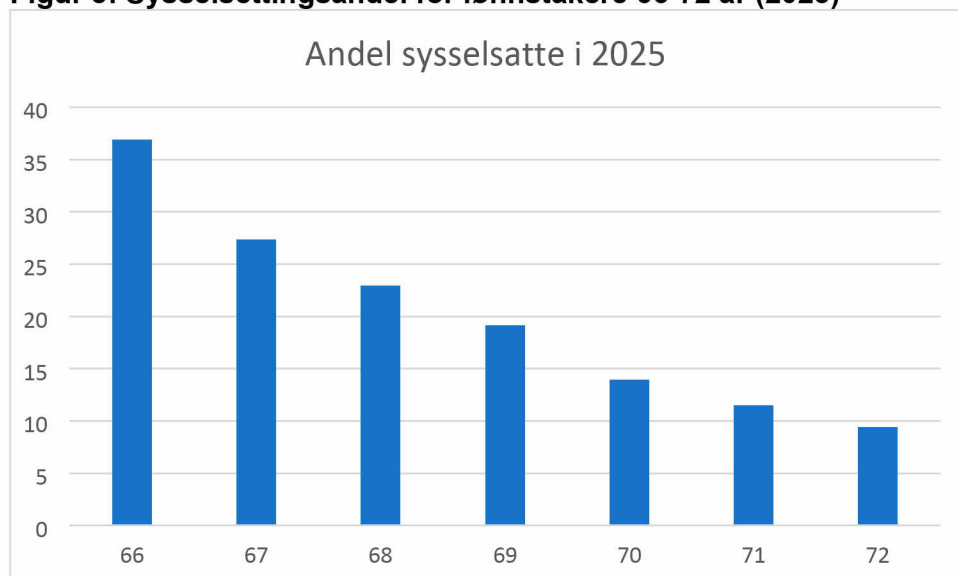
Kilde: Arbeids- og velferdsdirektoratet

Antallet 66-åringene i VTA gir en indikasjon på hvor mange som kan være aktuelle for å fortsette etter 67 år. Ved utgangen av 2025 var det 110 VTA-deltakere i alderen 66 år. De fleste av disse (91) var ansatt ved en forhåndsgodkjent virksomhet, men det var også en del deltakere i VTA i ordinær virksomhet (19).¹ Tilsvarende tall for perioden 2020 til 2024 viser at antall VTA-deltakere i alderen 66 år har ligget rundt 100 personer, med lite endring for VTA-F men vekst for VTA-O.

Siden det er usikkerhet om hva som vil påvirke den enkeltes vurderinger, er det mest nærliggende å ta utgangspunkt i statistikk som viser når andre arbeidstakere trekker seg ut av arbeidsmarkedet. Tall for arbeidstakernes sysselsettingsandel i 2025 viser at i underkant av 37 pst. av 66-åringene i Norge er i arbeid. Sysselsettingsandelen faller til 27,3 pst. for 67-åringene. Deretter faller sysselsettingsandelen jevnt i de to påfølgende årsklassene før et markert fall i andelen sysselsatte fra 69 (19,1 pst.) til 70 år (13,9 pst.). Andelen 71-åringene som er sysselsatt er ytterligere redusert til 11,5 pst.

¹ Arbeids- og velferdsdirektoratet oppgir at mange 66-åringene i VTA, slutter i god tid før de må gå av ved fylte 67 år, og at det er om lag 20–30 i året som slutter rundt fylte 67 år.

Figur 3: Sysselsettingsandel for lønnstakere 66-72 år (2025)

Kilde: Statistisk sentralbyrå. Vi har valgt å holde selvstendig næringsdrivende utenfor. Hvis disse hadde vært inkludert, ville andelen eldre sysselsatte vært noe høyere.

I tabell 1 er deltakere i alder 66 år satt til 100 pst. Det er deretter anslått hvor mange (prosentvis) som fortsatt vil være i tiltaket i de påfølgende årene. Det er lagt til grunn at deltakere i VTA i alderen 67–72 år vil forlate arbeidslivet i samme takt som arbeidstakere ellers.

Tabell 1: Estimert andel som fortsetter i VTA etter 67 år (prosent)

Alder	66	67	68	69	70	71
Pst. i VTA	100	74	62	52	38	31

Gitt denne forutsetningen kan vi anta at 74 pst. av 66-åringene i VTA vil fortsette i tiltaket. Hvis det åpnes for å være i tiltaket fram til 72 år, vil disse deretter trekke seg ut gradvis og ved 71 år vil om lag 31 pst. av de opprinnelige 66-åringene fremdeles være i tiltaket.

Departementet gjør oppmerksom på at dette er usikre forutsetninger. Eldre VTA-deltakere kan f.eks. tenkes å ha noe dårligere helse enn andre arbeidstakere i samme aldersgruppe. Det trekker i så fall i retning av at de vil forlate arbeidslivet raskere. På den annen side kan VTA-deltakere regne med større grad av oppfølging og tilrettelegging, noe som trekker i motsatt retning. I tillegg har den generelle utviklingen i arbeidsmarkedet vært at seniorene i arbeidslivet står noe lenger i arbeid enn før. Det kan tenkes at denne trenden vil fortsette i årene framover og at VTA-deltakerne vil følge samme trend.

4.2 Likestillings- og diskrimineringsrettslige konsekvenser av innretningen av VTA-regelverket

Grunnloven § 98 forbyr usaklig og uforholdsmessig forskjellsbehandling. I tillegg inneholder lovverket flere bestemmelser som sikrer retten til likebehandling og vern mot diskriminering.

Likestillings- og diskrimineringsloven (lov 16. juni 2017 nr. 51) § 6 forbyr diskriminering blant annet på grunn av alder. Med diskriminering menes direkte eller indirekte forskjellsbehandling, jf. §§ 7 og 8, som ikke er lovlig etter unntaksbestemmelsene i §§ 9–11, jf. § 6 fjerde ledd.

Direkte forskjellsbehandling foreligger når en person behandles dårligere enn andre blir, har blitt eller ville blitt behandlet i en tilsvarende situasjon, på grunn av forhold som nevnt i § 6 første ledd, jf. § 7. Med indirekte forskjellsbehandling menes enhver tilsynelatende nøytral bestemmelse, betingelse, praksis, handling eller unnlattelse som vil stille personer dårligere enn andre, på grunn av forhold som nevnt i § 6 første ledd, jf. § 8.

Forskjellsbehandling kan likevel være lovlig dersom den har et saklig formål, er nødvendig for å oppnå formålet og ikke er uforholdsmessig inngripende, jf. § 9 første ledd. Videre følger det av § 9 tredje ledd at aldersgrenser fastsatt i lov eller forskrift ikke er i strid med forbudet i § 6.

Departementet har vurdert saken med utgangspunkt i spørsmål om diskriminering på grunn av alder, og kan ikke se at den reiser spørsmål om diskriminering på grunn av funksjonsnedsettelse.

Etter tiltaksforskriften § 14-3 kan arbeidsmarkedstiltaket VTA tilbys personer som mottar, eller i nær fremtid forventes å få, innvilget uføretrygd etter folketrygdloven, og som har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. Vilkåret knytter dermed deltakelse i VTA til retten til uføretrygd.

Folketrygdloven § 12-4 første ledd fastsetter at rett til uføretrygd forutsetter at personen er mellom 18 og 67 år. Dette innebærer en lovbestemt øvre aldersgrense. Slike aldersgrenser er uttrykkelig tillatt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 9 tredje ledd, og anses derfor ikke som diskriminerende.

Uansett mener departementet at en eventuell forskjellsbehandling er saklig begrunnet, nødvendig og ikke uforholdsmessig inngripende, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 9 første ledd. VTA-ordningen skal bidra til at tiltaksdeltakerne får arbeid som utvikler deres ressurser gjennom kvalifisering og tilrettelagte arbeidsoppgaver. Samtidig er VTA et knapphetsgode, hvor det er nødvendig å foreta prioriteringer mellom ulike grupper for å sikre en hensiktsmessig bruk av offentlige ressurser. Tilknytningen til uføretrygd og den øvre aldersgrensen på 67 år innebærer en avgrensning mot personer som har gått over til alderspensjon, og har sammenheng med at tiltaket er innrettet mot personer i yrkesaktiv alder med behov for arbeidsrettet oppfølging. Formålet må på denne bakgrunn anses saklig.

Videre er avgrensningen nødvendig for å opprettholde ordningens funksjon som et arbeidsmarkedstiltak for personer som er vurdert ikke å være i stand til å forsørge seg selv med egen inntekt og som har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. Uten slike avgrensninger ville tilgangen til tiltaket for andre i målgruppen kunne bli redusert. Hensynet til at nye deltakere med behov for tilrettelagt arbeid skal få tilgang til tiltaket, tilsier derfor at det må gjøres prioriteringer. Aldersgrensen er egnet til å operasjonalisere prioriteringer av

begrensede ressurser og sikre at tiltaket kommet målgruppen til gode. Etter departementets vurdering er dermed aldersgrensen nødvendig for å oppnå et saklig formål.

Departementet kan heller ikke se at avgrensningen er uforholdsmessig inngripende. Overgangen ved 67 år følger av generelle regler i folketrygdloven, og innebærer at deltakeren går over til alderspensjon. Det er imidlertid ikke noe i veien for at arbeidsgiver og arbeidstaker kan avtale videre arbeid også etter fylte 67 år, uavhengig av VTA-ordningen.

Departementet finner etter dette at vilkårene for lovlig forskjellsbehandling er oppfylt, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 9 første ledd.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Stortinget har bedt regjeringen utrede konsekvenser av å åpne for at VTA-deltakere kan få fortsette i tiltaket etter at de har fylt 67 år. Isolert sett vil en utvidelse av personkretsen bety en viss fortrengning av yngre personer i målgruppen, som da ikke vil få plass. Departementet har forsøkt å anslå hvor stor denne effekten vil bli.

En utvidelse av personkretsen trenger i utgangspunktet ikke bety økte kostnader for det offentlige, men vil da medføre en viss fortrengning av yngre årsklasser. Dersom man velger å kompensere for dette i statsbudsjettet vil det bety noe høyere utgifter for stat og kommune (medfinansiering) som er forsøkt å anslå under.

Fortrengningseffekten og den ev. kostnaden til kompensasjon vil bl.a. være avhengig av

- antall VTA-deltakere som blir 67 år
- antall VTA-deltakere som velger å fortsette ut over 67 år, og
- hvor lenge disse deltakerne vil fortsette etter 67 år (herunder hvor lenge det gis adgang til å fortsette etter 67 år).
- fordelingen av deltakere mellom VTA-O og VTA-F

I anslagene er det lagt til grunn at aldersgrensen for å delta i VTA heves til 72 år. Dette vil i så fall tilsvare den alminnelige aldersgrensen som er satt i arbeidsmiljøloven.

Det kan også argumenteres for å sette andre grenser for deltakelse i VTA enn 72 år. For eksempel kunne det, hypotetisk, hevdes at Arbeids- og velferdsetaten burde betale tilskudd til deltaker så lenge tiltaksarrangøren velger å ha deltakeren ansatt. En utvidelse av personkretsen for VTA i tiltaksforskriften ville uansett ikke være til hinder for at VTA-deltakere kunne sies opp av arbeidsgiver hvis fungeringsevnen blir så svekket at man ikke kan delta i produksjonen til tross for den oppfølging og tilrettelegging som man kan forvente i VTA. Et argument mot en slik løsning, er at tiltaksarrangøren ikke vil ha like sterke insentiver til å si opp deltakere med svekket produktivitet, som arbeidsgivere ellers.

På den annen side er det et argument for å sette en lavere aldersgrense enn 72 år, at omlegging av pensjonssystemet og andre tiltak for å oppmuntre til økt pensjoneringsalder bl.a. er begrunnet i at forventet levealder og antall år hvor man kan forventes å være i stand til å stå i arbeid, har økt. VTA-deltakere er uføretrygdet og må antas å ha noe dårligere helse

enn befolkningen ellers. Det er ikke urimelig å anta at arbeidskapasiteten til VTA-deltakere svekkes tidligere enn for gjennomsnittet av arbeidstakerne. Dette kan være et argument for å sette grensen for å delta i VTA noe lavere, f.eks. til 70 år. Svakheten ved dette argumentet er at det vil være store individuelle variasjoner i forventet levealder og arbeidskapasitet, også blant VTA-deltakere.

Det vil være usikkerhet om alle disse elementene. I anslagene er det lagt til grunn følgende forutsetninger:

1. Antallet deltakere som fyller 67 år vil de nærmeste årene være om lag 100 personer i året.
2. Det åpnes ikke for nye deltakere som har passert 67 år.
3. Andelen VTA-deltakere som velger å fortsette i arbeid etter 67 år og hvor lenge disse vil stå i arbeid vil være lik det som gjelder for lønnstakere i alminnelighet.
4. Fordelingen mellom andelen i VTA-O og VTA-F for den aktuelle aldersgruppen, vil være som i dag.

Med disse forutsetningene vil en utvidelse av personkretsen bety at den fulle effekten innføres gradvis over fem år. Det første året vil det være en del 67-åringer i VTA, det neste året vil det være både 67- og 68-åringer i tiltaket osv. Dette er illustrert i tabell 2.

Tabell 2: Estimert innfasing av utvidet personkrets i VTA – Deltakere i alderen 67-71

År/Alder	67	68	69	70	71	Totalt	Endring
År 1	74					74	+74
År 2	74	62				136	+62
År 3	74	62	52			188	+52
År 4	74	62	52	38		226	+38
År 5	74	62	52	38	31	257	+31

Hvis personkretsen utvides til også å omfatte VTA-deltakere i alderen 67–71 år, anslås det at antallet deltakere i denne gruppen vil utgjøre om lag 260 deltakere etter fem år. Antallet personer i aldersgruppen må påregnes å øke også etter dette, fordi det totale antallet plasser i VTA har vært i vekst over tid.

I utgangspunktet viser tabell 2 fortrengringseffekten. Dersom det skal kompenseres for en utvidet personkrets i offentlige budsjetter, vil utgiftene i betydelig grad være avhengig av fordelingen av plasser mellom VTA-O og VTA-F. I tillegg til det statlige tilskuddet, er det et vilkår i tiltaksforskriften at deltakerens bostedskommune skal bidra med medfinansiering som minst tilsvarende 25 pst. av det statlige tilskuddet. Dette gjelder kun VTA i forhåndsgodkjent virksomhet.

Tilskuddet til VTA-O er 7321 kroner per deltaker i måneden (2026). Det samlede tilskuddet til VTA-F er 21 818 kroner per deltaker i måneden, fordelt på 17 455 kroner fra staten og (minst) 4 364 kroner fra deltakers bostedskommune. I aldersgruppen 60–66 år var 78 pst. av deltakerne i en forhåndsgodkjent virksomhet og 22 pst. i en ordinær virksomhet (i november 2025). Dersom vi legger til grunn 257 VTA-deltakere i alderen 67–71 år, blir de anslåtte årlige kostnadene for NAV og kommunene som vist i tabell 3 etter innfasing av reformen:

Tabell 3: Fordeling av kostnader etter innfasing

	<i>Antall deltakere</i>	<i>Statlig tilskudd</i>	<i>Kommunalt tilskudd</i>
VTA-F	200	42,0 mill.	10,5 mill.
VTA-O	57	5,0 mill.	0
Samlet	257	47,0 mill.	10,5 mill.

5.1 Andre konsekvenser

En mulig prinsipiell innvending mot å gjøre endringer i personkretsen er at denne i dag er klart knyttet til mottak av uføretrygd, og at dette utgjør en forutsigbar og utvetydig avgrensning. Dersom det gjøres unntak, er det en viss fare for at også andre grupper vil argumentere for å bli inkludert i ordningen på et senere tidspunkt. Det kan i så fall svekke det opprinnelige formålet med tiltaket. I denne sammenheng er det også relevant at aldersgrensen for uføretrygd i folketrygdloven uansett vil bli hevet på sikt, i takt med økningen i forventet levealder (jf. pensjonsforliket).

En ev. endring av personkretsen i tråd med diskusjonen over, forventes ikke å ha vesentlige administrative konsekvenser for Arbeids- og velferdsetaten, da det legges opp til at deltakere som allerede er i tiltaket skal ha anledning til å fortsette.

6 Departementets vurderinger

Departementet vil avvente høringsinstansenes syn før det tar stilling til en ev. utvidelse av personkretsen for VTA.

Selv om departementet i avsnitt 4.2 har konkludert med at koblingen av VTA-tiltaket mot aldersgrensen for uføretrygd ikke utgjør diskriminering på grunn av alder eller nedsatt funksjonsevne, kan det likevel være ønskelig å åpne for at VTA-deltakere kan fortsette i tiltaket etter fylte 67 år.

Det taler for en utvidelse av personkretsen at man over lengre tid har oppmuntret seniorene i arbeidslivet til å stå lengre i arbeid. Dette har blant annet vært gjort gjennom endringer i pensjonssystemet og en heving av den alminnelige aldersgrensen i lov om aldersgrense for statsansatte. Det kan, slik sett, virke logisk å også utvide aldersgrensen i VTA. Mange eldre deltakere vil trolig også føle sterk tilknytning til arbeidsplassen, og arbeidsplassene kan tenkes å fylle mange sosiale funksjoner for deltakeren.

Det taler isolert sett mot å åpne for eldre VTA-deltakere at det har vært en vekst i antall unge uføretrygdde, selv om veksten i uføretrygdde under 30 år har flatet ut de siste årene.² Det er fremdeles langt flere eldre uføretrygdde enn unge uføretrygdde, men over tid har det blitt flere yngre og færre eldre uføretrygdde. Mange av de yngste uføretrygdde har diagnoser som kan tilsi at de er i målgruppen for VTA. Samtidig er det mangel på ledige VTA-plasser. Stortinget har anmodet regjeringen om å fremme forslag som legger til rette for

² Arbeids- og velferdsdirektoratet (2026). *Utviklingen i uføretrygd 2025*. Statistikknotat.

en sømløs overgang fra videregående skole til varig tilrettelagt arbeid for personer som fullfører videregående skole, og som har behov for varig tilrettelagt arbeid. Dette vil kunne øke behovet for VTA-plasser til yngre uføre.

Departementet har anslått at antallet VTA-deltakere over 67 år vil være rundt 260 etter fem år (når vi ser den fulle effekten). Sett i forhold til det totale antallet VTA-deltakere (ca. 14 000 i 2026) er dette få. Sett i forhold til den årlige veksten i plasser, vil dette imidlertid ha større betydning, og særlig de første årene etter en ev. reform. De senere årene har statsbudsjettet årlig gitt rom for om lag 500 nye VTA-plasser. Ifølge anslagene over kan deltakere som fortsetter etter fylte 67 år utgjøre om lag 15 pst. av de nye plassene.

Regjeringen har lagt fram en langsiktig opptrappingsplan for VTA som løper fram til slutten av 2027. Det er likevel ingen garanti for at veksten i antall plasser vil fortsette etter dette. Det vil være avhengig av det økonomiske handlingsrommet og prioriteringer i årene framover.

7 Utkast til forskriftsendring

Hvis departementet kommer til at det ønsker å åpne for at VTA-deltakere som har fylt 67 år skal kunne fortsette i tiltaket, kan forskriften endres som foreslått under, gitt en ev. øvre grense for tiltaket på 72 år. Teksten i kursiv er foreslått som nytt annet ledd i dagens bestemmelse, i tilfelle endring.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på om det bør legges til også andre vilkår i tillegg til de som er foreslått, ev. om det bør settes en annen øvre aldersgrense for tiltaket enn 72 år.

§ 14-3. Personkrets

Tiltaket er rettet mot personer som mottar eller i nær fremtid ventes å få innvilget uføretrygd etter folketrygdloven, og som har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. Andre arbeidsmarkedstiltak skal være vurdert og funnet å være uaktuelle.

Personer som deltar i varig tilrettelagt arbeid før fylte 67 år, kan fortsette i tiltaket frem til de fyller 72 år.